

Sygn. VPa 172/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSR del. Sławomir Dudek (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa W. K. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w D.

o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia

na skutek apelacji pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w D.

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. IV Wydziału Pracy

z dnia 26 września 2014r. sygn. IV P 307/13

oddala apelację.

VPa 172/14 UZASADNIENIE

W. K. (1) żądała uznania za bezskuteczne rozwiązania bez okresu wypowiedzenia umowy o pracę zawartej 9.VII.86r. na czas nieokreślony, a wręczonego przez pracodawcę (...) S.A. w D. w dniu 11.X.13r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. wyrokiem z dnia 26.IX.14r. w sprawie IV P 307/13 zasądził od pozwanej (...) S.A. w D. na rzecz powódki W. K. (1) kwotę 4.500.00zł z odsetkami od dnia 7.XI.13r. oraz nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.500.00zł.

Sąd ten ustalił i zważył, co następuje :

W. K. pozwem wносиła o uznanie za bezskuteczne rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, jednak w toku procesu sprecyzowała swe żądanie wnosząc o zasądzenie odszkodowania w wysokości 4.500.00zł. tytułem niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę.

W. K. była zatrudniona u pozwanego od 1.X.83r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowiskach : robotnika rozdzielni, tłoczarza na zimno, szlifierza ręcznego, polerowacza, monter sprzętu gospodarstwa domowego. Wysokość wynagrodzenia powódki wynosiła około 1.500.00zł miesięcznie.

Pracodawca pismem z 4.X.13r. rozwiązał z powódką umowę o pracę bez wypowiedzenia z powodu niezdolności do pracy trwającej dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku chorobowego oraz świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące oraz dalszą niezdolnością do pracy.

Powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim od 19.X.12r. do 18.IV.13r. z powodu choroby zespołu cieśni nadgarstka. Decyzją z 29.IV.13r. ZUS przyznał powódce prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 19.IV.13r. do 15.IX.13r.

Powódka zwróciła się pismem z dnia 18.VI.13r. do ZUS z prośbą o skrócenie okresu świadczenia rehabilitacyjnego z powodu odzyskania zdolności do pracy. ZUS nie zmienił ani nie uchylił decyzji wydanej 24.X.13r. gdyż orzeczenie lekarza o stanie zdrowia pozostawało wiążące i nie zostało uchylone. Jednocześnie ZUS pismem z 3.VII.13r. poinformował zarówno pracownicę, jak i zakład pracy, że świadczenie nie przysługuje za okresy, za które ubezpieczona zachowuje prawo do wynagrodzenia.

Zaświadczenie o zdolności do pracy wydał powódce lekarz D., powódka czuła się dobrze i chciała powrócić do pracy. ZUS zaprzestał wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego w dniu 17.VII.13r. Powódka do pracy nie wróciła, dnia 18.VII.13r. zachorowało jej dziecko. Na zwolnieniu lekarskim na opiekę nad dzieckiem powódka przebywała od 18.VII.13r. do 27.IX.13r. Z zasiłku opiekuńczego korzystała przez 60 dni, do 15.IX.13r. Po zakończeniu zwolnienia z tytułu opieki nad dzieckiem powódka zachorowała i na zwolnieniu przebywała nieprzerwanie do 11.X.13r. W czasie trwania choroby powódka otrzymała rozwiązanie umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia, było to dnia 11.X.13r.

Umowa o pracę z powódką została rozwiązana w trybie art. 53§1 pkt 1 lit.b kp zgodnie z którym pracodawca ma prawo rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeśli niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku oraz pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące. Prawo pracodawcy do rozwiązania umowy w tym trybie jest ograniczone w czasie, rozwiązanie umowy nie może nastąpić po stawieniu się pracownika do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności.

Jeżeli przyczyną niezdolności do pracy była choroba, powrót pracownika do pracy powinien łączyć się z odzyskaniem zdolności do pracy. Powrót do pracy pracownika, który nadal jest niezdolny do pracy nie pozbawia pracodawcy prawa do rozwiązania umowy o pracę. Zakaz rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia po stawieniu się pracownika do pracy nie ma zastosowania, jeżeli pracownik jest nadal niezdolny do pracy wskutek choroby, a do pracy zgłasza się w celu przerwania biegu okresu uprawniającego pracodawcę do rozwiązania umowy o pracę. Obowiązek ustalenia, czy pracownik powracający do pracy odzyskał zdolność do pracy spoczywa na pracodawcy, który ma obowiązek skierować pracownik na kontrolne badania lekarskie (art.229§2 kp). Niewykonanie przez pracownika obowiązku poddania się badaniom kontrolnym uzasadnia rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art.53§1 pkt 1 lit.b kp.

Przyczyną rozwiązania umowy o pracę na podstawie art. 53§1 pkt 1 lit b kp jest niezdolność do pracy, a nie pobieranie zasiłku.

Z materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że decyzją ZUS z 29.IV.13r. przyznano powódce prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od dnia 19.IV.13r. do dnia 15.IX.13r.

W. K. jednocześnie z zamiarem powrotu do pracy zwróciła się z prośbą o skrócenie okresu świadczenia rehabilitacyjnego z powodu odzyskania zdolności do pracy. ZUS pismem z 3.VII.13r. powiadomił zakład pracy i powódkę, że świadczenie nie przysługuje za okresy za które ubezpieczona zachowuje prawo do wynagrodzenia. Zrezygnowała ona ze świadczenia rehabilitacyjnego w związku z czym utraciła prawo do jego wypłaty. W związku z powyższym W.K. od dnia 18.VII.13r. zrezygnowała ze świadczenia rehabilitacyjnego. Jednocześnie powódka nie powróciła do pracy, lecz przedłożyła zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy z powodu konieczności opieki nad chorym dzieckiem. Na zwolnieniu z tego powodu przebywała od 18.VII.13r. do 27.IX.13r. Następnie przedłożyła zwolnienie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy od 30.IX.13r. do 11.X.13r. z uwagi na własną

chorobę. W tym stanie rzeczy pismem z 4.X.13r. doręczonym powódce 11.X.13r. pozwany rozwiązał z W. K. umowę o pracę na podstawie art.53§1 pkt 1 lit b kp.

Rozwiązanie z powódką umowy o pracę z tym trybie pozostaje w sprzeczności z prawem. Użyte w art.53 kp wyrażenie „ w okresie pobierania zasiłku” należy rozumieć jako okres faktycznego wypłacania pracownikowi zasiłku chorobowego. A powódka utraciła prawo do zasiłku z tytułu świadczenia rehabilitacyjnego z dniem 18.VII.13r. Od tego dnia W. K. pozostawała na zwolnieniu lekarskim z tytułu opieki nad dzieckiem. Pozwany poinformowany o tym fakcie tolerował taki stan rzeczy do 4.X.13r., tj daty podjęcia decyzji o rozwiązaniu umowy o pracę w trybie art. 53 §1 pkt 1 lit b kp, a więc utracił prawo do rozwiązania umowy na podstawie tego przepisu. Przedłożenie zaświadczenia o niezdolności do pracy z powodu konieczności opieki nad dzieckiem nie zalicza się na poczet usprawiedliwionej niezdolności do pracy określonej w art. 53 §1 pkt 1 lit b kp.

Dlatego Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w kwocie przez nią żądanej.

Apelację od wyroku wniosła strona pozwana.

Wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. **1)** art. 53§1 pkt 1) lit.b) kp poprzez niezastosowanie tego przepisu, pomimo że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa skoro przesłanka rozwiązania umowy o pracę jest niezdolność do pracy wskutek choroby, a nie pobieranie z tego tytułu zasiłku chorobowego (świadczenia rehabilitacyjnego), to pracodawca traci prawo do rozwiązania z pracownikiem umowy w tym trybie tylko wówczas, gdy ustanie ta niezdolność do pracy, a nie wtedy gdy ubezpieczony zaprzestanie pobierania świadczenia, **2)** naruszenie art.53§3 kp poprzez jego niesłuszne zastosowania, pomimo braku istnienia ku temu przesłanek, w sytuacji gdy dla zastosowania powyższego przepisu konieczne jest kumulatywne spełnienie 2 przesłanek, tj. odzyskanie zdolności do pracy i stawienie się do pracy, natomiast powódka pomimo rzekomego odzyskania zdolności do pracy nie stawiała się do niej w dniu 18.VII.13r., jak również nie zgłosiła gotowości oraz możliwości podjęcia pracy, natomiast poinformowała o kolejnej swojej nieobecności, tym razem z tytułu opieki nad dzieckiem, **3)** naruszenie art.53§3 kp poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powódka stawiała się do pracy w rozumieniu powyższego przepisu, a w konsekwencji to na pozwanym ciążył obowiązek skierowania powódki na badania lekarskie, pomimo tego iż pracodawca nie miał faktycznej możliwości skierowania powódki na takie badania, gdyż ta po pisemnym zgłoszeniu ustania nieobecności z powodu własnej choroby nie stawiała się fizycznie do pracy, tylko pisemnie poinformowała o kolejnej swojej nieobecności tym razem z tytułu opieki nad dzieckiem, **4)** naruszenie art. 8 kp poprzez jego niezastosowanie w przypadku, gdy z okoliczności sprawy wynika, że działania powódki nie powinny korzystać z ochrony z uwagi na celowe nadużywanie przysługującego jej prawa podmiotowego, **5)** naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 §1 kpc poprzez dowolną, a nie jak przewiduje przepis swobodną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co miało wpływ na wynik sprawy w zakresie wyprowadzenia z zaświadczenia lekarskiego z dnia 12.VI.13r. okoliczności z nich niewynikających, a mianowicie, że powódka począwszy od 18.VII.13r. była zdolna do pracy, pomimo tego iż z przedmiotowego zaświadczenia wystawionego przez chirurga specjalistę ortopedę i traumatologa wynika tylko, że celem wydania zaświadczenia jest „zakończenie leczenia 17.VII.13r.” – co nie jest równoznaczne z odzyskaniem zdolności do pracy. **6)** naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art.233§ 1 kpc w zw. z art. 244§1 kpc poprzez dowolną, a nie jak przewiduje przepis swobodną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co miało wpływ na wynik sprawy w zakresie uznania przez sąd I instancji, że to zasadniczo pracownik decyduje o odzyskaniu zdolności do pracy, pomimo tego że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego decyzja ZUS w przedmiocie ustalenia prawa pracownika do zasiłku wiąże sąd w sprawie o przywrócenie do pracy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy na podstawie art. 53§1 pkt 1 lit b kp., natomiast zakaz rozwiązania umowy o pracę z art. 53 §3 kp będzie miał zastosowanie, jeżeli pracownik obali powyższe domniemanie i stawi się do pracy, co w sprawie nie miało miejsca, **7)** naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233§1 kpc w zw. z art. 6 kc poprzez przerzucenie na pozwanego ciężaru dowodu w zakresie wykazania okoliczności braku zdolności powódki do pracy, co miało wpływ na wynik sprawy poprzez uznanie przez sąd, że powódka odzyskała zdolność do pracy i skutecznie stawiała się do pracy w rozumieniu art. 53§3 kp pomimo tego, iż zdaniem SN przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego dowodzi, że pracownik jest niezdolny do pracy, a w konsekwencji można przyjąć domniemanie, że pracownik w okresie na który przyznano mu świadczenie

rehabilitacyjne jest niezdolny do pracy, **8)** naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 252 kpc poprzez uznanie przez sąd I instancji, że zaświadczenie lekarskie z dnia 12.VI.13r. dowodzi, że okres przyznanego świadczenia rehabilitacyjnego zakończył się z dniem 17.VII.13r., co miało wpływ na wynik sprawy w zakresie uznania, że powódka odzyskała zdolność do pracy z dniem 18.VII.13r. pomimo tego, że decyzja ZUS z dnia 29.IV.13r. jako dokument urzędowy odpowiadający wymaganiom z art. 244§1 kpc korzysta z domniemania prawdziwości (autentyczności) oraz domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone, które mogą być obalone w sposób przewidziany w art.252 kpc, czego powódka nie uczyniła, **9)** naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 321§1 kpc poprzez zasądzenie od pozwanego odsetek ustawowych od dnia 7.XI.13r., co miało wpływ na wynik sprawy w zakresie wyrokowania przez sąd I instancji co do przedmiotu nie objętego żądaniem.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem, iż powódka przedkładając zaświadczenie lekarskie udowodniła, że odzyskała zdolność do pracy z dniem 18.VII.13r. i że powódka stawiała się do pracy w rozumieniu art.53§3 kp.

Skarżący wskazał, że Sąd I instancji błędnie przyjmuje, że tylko faktyczne pobieranie zasiłku (świadczenia rehabilitacyjnego) wyznacza okres ochronny przewidziany w art.53§1 pkt 1 lit b kp, Ugruntowane stanowisko orzecznictwa stanowi, że prawo do rozwiązania umowy traci pracodawca, gdy ustanie niezdolność do pracy, a nie gdy ubezpieczony zaprzestanie pobierania świadczenia. Nawet gdyby przyjąć, że powódka zaprzestała pobierania świadczenia, to nie jest to równoznaczne z odzyskaniem zdolności do pracy.

Sąd I instancji przyjął błędnie, że to pracownik decyduje o odzyskaniu zdolności do pracy. A decyzja ZUS przyznająca prawo do świadczenia jest dla sądu wiążąca w sprawie o przywrócenie do pracy. Powódka nie obaliła domniemania, że była niezdolna do pracy również po 18.VII.13r. Zaświadczenie lekarskie z dnia 12.VI.13r. nie może stanowić dowodu odzyskania zdolności do pracy przez powódkę.

Sąd I instancji przyjął błędnie zdaniem strony apelującej- że to na pozwanym spoczywał obowiązek ustalenia, że powracający po długotrwałej nieobecności pracownik jest nadal niezdolny do pracy wskutek choroby. Nawet gdyby przyjąć taki rozdział ciężaru dowodów, to powódka nie stawiała się do pracy, gdyż pod tym pojęciem należy rozumieć pozostawanie w dyspozycji pracodawcy, co oznacza gotowość oraz możliwość do podjęcia pracy. Powódka zaś do pracy nie stawiała się dnia 18.VII.13r., nie zgłosiła gotowości jej wykonywania, poinformowała tylko o swojej kolejnej nieobecności, tym razem z tytułu opieki nad dzieckiem.

Strona pozwana popierając apelację wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy, a będące podstawą rozstrzygnięcia sprawy należało uzupełnić o dokumentację z organu rentowego, a to celem bezspornego potwierdzenia sposobu procedowania ZUS w sprawie prawa powódki do świadczenia rehabilitacyjnego.

Dokumentacja z ZUS potwierdza, że została wydana decyzja o przyznaniu powódce W. K. świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 19.IV.13r. do 15.IX.13r. ZUS – co ustalił Sąd Rejonowy – otrzymał od powódki pismo z wnioskiem o skrócenie okresu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego z załączonym zaświadczeniem lekarza Organ rentowy nie wydał żadnej decyzji dotyczącej świadczenia rehabilitacyjnego przyznanego powódce decyzja z dnia 29.IV.13r.

Apelacja strony pozwanej nie jest zasadna.

Stwierdzić należy, że pracodawca zarzuca wyrokowi Sądu I instancji naruszenie przepisów procedury, art.233§1 kpc, art.244 kpc i 252 kpc. Zarzuty te są chybione, albowiem Sąd Rejonowy dokonał wnikliwej analizy dowodów zgromadzonych w sprawie i nie przekroczył zasad dokonywania ich oceny. A stan faktyczny ustalony w sprawie

wskazuje na zaniechania ze strony ZUS i zakładu pracy. Należy zgodzić się ze stanowiskiem, że decyzja organu rentowego ustalająca prawo do świadczenia jest wiążąca dla sądu orzekającego w sprawie o przywrócenie do pracy. Jednak decyzja taka może być zmieniana i to nie tylko z inicjatywy organu rentowego. Osoba ubezpieczona ma prawo żądać zmiany decyzji w przypadku zmiany okoliczności związanych z przyznaniem prawa do danego świadczenia, a obowiązkiem ZUS jest wówczas podjęcie toku orzeczniczego, a nie wysyłanie pisma, pisma które pozostaje w oczywistej sprzeczności z jego własną decyzją.

Za te zaniechania nie odpowiada powódka.

Powódka nie ponosi także odpowiedzialności za to, że zakład pracy nie zareagował na jej wniosek o wcześniejszy powrót do pracy, nie skierował jej na badania kontrolne. Zakład pracy nie wykonując tych wszystkich działań jednocześnie zaprzestał wypłacania powódce świadczenia rehabilitacyjnego, a wypłacał jej zasiłek opiekuńczy w okresie od 18.VII.13r. Bez orzeczenia lekarskiego zakład pracy przyjął, że powódka odzyskała zdolność do pracy, bo wszak tylko osoba zdolna do pracy ma prawo do zasiłku opiekuńczego. Nie ma przeszkód, aby osoba opiekująca się dzieckiem była poddana badaniom kontrolnym w zakresie odzyskania zdolności do pracy. Strona pozwana wypłacała powódce zasiłek opiekuńczy, a więc okres pobierania tego zasiłku nie podlega wliczeniu do okresu niezdolności do pracy określonego w art. 53§ 1 pkt 1 lit. b kp.

Strona pozwana bez podjęcia przez siebie jako pracodawcę działań i bez działań organu rentowego, jakie winny być podjęte, na co wskazał Sąd powyżej podjęła jednocześnie decyzję jako podstawę mającą decyzję ZUS z 29.IV.13r. o przyznaniu powódce W. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, mimo że decyzji tej nie honorowała wypłacając powódce zasiłek opiekuńczy.

Zarzuty naruszenia przepisów postępowania należało uznać za chybione, Sąd I instancji bowiem ocenił właściwie zebrane dowody, w tym również brak działań ze strony pracodawcy i organu rentowego.

Nie można uznać zasadności zarzutów naruszenia prawa materialnego przez Sąd Rejonowy. Dokonana ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadziła do właściwego zastosowania norm prawa materialnego. Wykazane powyżej uchybienia w działaniach pracodawcy i ZUS stwierdzone w toku postępowania przed Sądem I instancji dawały podstawę do przyjęcia, że rozwiązanie z powódka umowy o pracę było sprzeczne z art. 53§1 pkt 1 lit b kp.

Wbrew stanowisku apelującego nie został naruszony art. 8 kp poprzez nie przyjęcie, że działania powódki nie powinny korzystać z ochrony z uwagi na celowe nadużywanie prawa podmiotowego. Wręcz przeciwnie –to działania pracodawcy są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Stwierdzić bowiem należy, że zgodnie z treścią art.53 kp pracodawca ma prawo, a nie obowiązek rozwiązania stosunku pracy w przypadku przedłużającej się nieobecności pracownika w związku z jego niezdolnością do pracy. Powódka W. K. była u strony pozwanej zatrudniona od 1983r., a więc w 2013r. legitymowała się 30-letnim stażem pracy w tym zakładzie. Jej niezdolność do pracy w 2013r. była pierwszą długotrwałą niezdolnością do pracy w tym tak długim okresie zatrudnienia powódki. Ta niezdolność do pracy była związana z chorobą, która została uznana za chorobę zawodową, która u powódki W. K. wystąpiła w związku z pracą w spółce (...). Rozwiązanie w takiej sytuacji z powódką umowy o pracę w trybie art. 53§1 pkt 1 lit. b kp w warunkach niewłaściwych działań i zaniechań pracodawcy i organu rentowego nie może być uznane za zgodne z prawem realizowanie uprawnień strony pozwanej jako pracodawcy powódki.

Z tych wszystkich względów Sąd apelację strony pozwanej jako niezasadną oddalił (art.385 kpc).